

XII. Zalaszentgróti Szimpózium

Az idei évben kilenc művész érkezett a zalaszentgróti alkotótelepre, hogy kiszakadva a hétköznapi megszokott ritmusából, a helyi atmoszférával feltöltödvé két hetet itt, a csáfordi alsóhegy menedékében töltsön el munkával, és barátkozással. Közel a természethez, a Villa Negra Művészeti Közhasznú Egyesület Szervezésében. A hely varázsa, vonzása 12 éve töretlennek bizonyul.

Pillanatkép

2013. június tizenharmadika egy mérsékelt meleg, mindenesetre megfelelően izzasztó nyári nap. Legalábbis most délelőtt úgy tűnik, különösebb kilengés nem várható az időjárásban. Nézek egy fotót a monitoron. Kicsit kifakult ég alatt zöld lombok karéjában szőlősorok futnak a lankás domboldalakon. Fehér pincék, íves fekete foghíjakkal és meggypiros tetővel. Alattuk szürkés-kék szalagként futnak az utak a kép bal és jobb szélé felé. A kép előterében egy jókora, vízzel teli, búzakék színű műanyag medence, rögtön mellette csíkos nyári sátor. Éles kontúrjai belemaródnak a diszkrét háttérbe húzó csáfordi szőlőhegy nyugtató zöldjei közé. Alatta padokból, deszkákból épített árnyékos munkahely (elkezdett festmény vár a folytatásra), rögtön mellette hosszan kígyózó gumislag tekeredik egy fehér furgon árnyékában, az alkalmi zuhanyzó felé. Az illanó nyári csendet éles visítás töri meg a lejtős kaptató kőrakásai fölött gomolygó porfelhők mélyéről.

Pillanatkép II.

A fotón kicsit dőlve – tán a fotós bizonytalansága miatt – áll a kopott ruházatú, közel nyolcvan éves iskolaépület. Horizontális csíkozású vakolás, valaha vörös és okker színű kőporos zuzalékkal. Mozgó, szélfúttá fák árnyékai a falon, kiálló téglák a pergő vakolat faltjaiban. Ajtó kitérve, a megereszkedett ajtólap alatt hosszabítókábel rajzol lendületes vonalat a lépcső tömegén át, a fal tövében meghózdó csalán zöld feltjai között. A szürke terméskövekből álló lábazat előtt hosszan elfekvő kőtömbök. Nyers, töredezett felületükön, halmokban álló vörös kőport söpör a lengedező szél. Az épületben kialakított hűvös műterem szűrt fényei között, kicsorbult székeken összegöngyölt papírok, dobozok, feszítésre váró vásznak és félkész festmények. A sarokban alvómatracok egymásra pakolva. ..

A művek

Nem tudom, hogy megszülethettek volna-e máshol Boros Miklós János meditatív szobortárgyai? Az akár formázott képekként is felfogható, falra akasztható objektumok egyik nagy erénye a gondolat tisztasága és a megvalósítás egyszerűsége. A helyszínen található faanyag és kő párosításából létrehozott filozofikus művek szinte tantrikus tartalmakkal szövik egybe a gondolat és a tárgy, a szellem és az anyag különös körforgását.

A Kecskemétre érkezett Barát FABIÁN pajzs formájú, archaizáló szobra izgalmas újrafogalmazása egy már régmúltba tűnt harcászati tárgynak. Egyszerűnek tűnő, mégis nagyvonalúan elegáns formavilága remekül egyesíti egy letisztult, feszes vonalú kisplasztika erényeit, és a tárgy történeti, szemantikai jelentéshalmazait.

Ifj. HIDI ENDRE Kárpátaljáról érkezett a szentgróti művésztelepre. Elmondása szerint édesapja, az ismert keramikus nyomdokain haladva, maga is kerámiával kezdte pályafutását. Kőből keveset,

és ritkán dolgozik. Ezért is remek lehetőség számára, az otthoni műterem falai közül kilépve új élményekkel és lehetőségekkel találkozni. Erőtéljes, orrszarvút ábrázoló plasztikája érett, és letisztult formavilágát a huszadik század modern szobrászatából meríti. Tömbszerű, lágy, pozitív és negatív hajlatok, finom rajzos megfogalmazás jellemzi munkáját.

Csoma GÁBOR, az alkotótelep egyik alapítótagjaként, régi résztvevője a szentgróti szimpóziumoknak. Szín és formahalmozó alkotásmódja sajátosan egyedi karaktert szab munkáinak. Lágy, lebegő színhasználata, többrétegű, lazúros festői technikákban tobzódó festészete vállaltan szembe megy a ma divatos, és elvárt művészeti trendekkel. A formázott képtestek meghatározzák az amúgy is látványos festői részletekben bővelkedő munkákat. Csoma Gábor szakmához való viszonya, személyes társadalomkritikus szemlélete, izgalmas filozofikus síkokra vezet. Radikális megnyilvánulás

Kiállítási enteriőr előtérben ifj. Hidi Endre munkájával

a totális festészet nyelvén. Ahogy ő fogalmazta meg egy beszélgetésben: „ Azt várom, hogy a néző szembesüljön a végtelen lehetőségek tárházával...”

Miksa Bálint festői gondolkodása a plain air festészettől egészen konceptuális megközelítésekig terjed. A táblakép kötöttségeit kijátszó, a festményt a kereteiből kiszabadító - vagyis a hordozó felülettől megszabadító technikai kísérletek - izgalmas eredményekhez vezetnek. A tájból kiinduló látvány a leképezés folyamatában oldódik festői gesztusokká, ennek szubsztanciáját – csakis a lényegét – befogni szándékozó akarat eredménye pedig a falakon - lebegő, szinte anyagtalánított formában jelenik meg.

Lelkes A. Gergely (másokhoz hasonlóan) több műfajban is dolgozott a szimpozion ideje alatt. Akvarelljei, plain airben készített rajzai önmagukban is megállják a helyüket, de remek előtanulmányok a nagyobb méretben el-

készített olajfestményeihez is. A csáfordi táj ihlette képek különbözősége remekül egészíti ki egymást a kiállítóterem falán. Kobaltzöld alaphangú - kicsit hidegebb - finoman absztrachált munkája lágy tónusaival, határozott és dinamikus kompozíciójával jól társul a fűtött vörösökben izzó, érzelmektől átitatott, líraibb töltetű munkájával.

Nagy Edit vizuális naplója azt gondolom nagyon szép ajándék a telep többi alkotójának is. Hiszen itt létének – akár heideggeri értelmezésben is - személyes történetét meséli el rendkívül oldott, könnyed rajzaival. A történetbe izgalmas módon sűrűsödik a zalai táj megkapó atmoszférája, pillanatnyi benyomások az őt körülvevő dolgok, tárgyak világáról - emberarcú farakás, éjszakai beszélgetések alatt elkapott portrék a társakról. Őszinte, minden sallangtól mentes megfogalmazásban.

Kiállítási enteriőr
Kuti László
szobrával és
Csoma Gábor
festményével

Kiállítási
enteriőr
előtérben
Lelkes Márk
szobrával
és Lelkes A.
Gergely
festményével

Kuti László munkáiban az utóbbi időben gyakran visszatérő elemként szerepel a kő hasadása. És ebben az értelemben nem is feltétlenül a hasadás nyomán keletkező heg, és nem is a rés ami egybefűzi és összeköti a kő két szeletét. A hasadás története, a történet megőrzése ami érdekes kihívás számára. Itt kiállított munkái közül az egyik erről a történetről szól, e köré a történet köré épít szobrot, és keres megfelelő formát. A Villa Negra alkotóinak amúgy is egyik fő erénye, hogy a tradíciókhoz visszatérve, a klasszikus szobrászi anyagokat vállalva keresnek új megközelítési módokat.

Nem tesz másképpen Lelkes Márk sem, aki az alkotótelep szervezőjeként amúgy is oroslánrészt vállal a szimpózium működésének megteremtésében. Munkája letisztult, egyszerű formákra épít. Szimmetria és aszimmetria, a kör, mint tökéletes alapforma, középpontjukból kimozdított súlypontok és lebegő finom, egyensúlyhelyzet jellemzik kiállított munkáját.

Nem könnyű közhelymentesen megfogalmazni, hogy miért is van nagy szükség az ilyen és hasonló alkotótelepekre. De vállalva az aktuális közhelyek torlódását, most mégis megpróbálnám.

Fontos, mert független, megrendelői igényektől mentes, autonóm műalkotások jönnek létre.

Fontos mert ismerjük a főiskola, egyetem utáni úrt. A pálya újbóli nehézségeit.

Fontos, mert a szélesebb értelemben vett nagyközönség megismeri a képzőművészek számukra belterjesnek tűnő világát.

Fontos, mert a műtermek magányából kiszakadva, új inspirációk, megtermékenyítő élmények gazdagítják a hazatérőket.

És nem utolsósorban fontos, mert fontos a barátság...

Utókép

És a kiállítás.

Itt, most ezen a helyen.

A megnyitás utáni állapot.

A kiállítóterem csendjébe ágyazottan.

Nyugodt várakozással.

Hogy amikor majd távoznak.

Amikor majd bezárul az ajtó.

Amikor a terem csendje összesűrűsödik a műtárgyak csendjével.

Akkor nyílik meg igazán ez a kiállítás....

Elhangzott a XII. Zalaszentgróti Szimpózium zárókiállításán 2013. július 13-án (szombaton) 18 órakor

HMZ